NORAKSTS
Lieta Nr.A420362212
(A01030-13/18)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 18.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Zariņa,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktās personas akciju sabiedrības „*/Nosaukums/*" pārstāvim *J.P.* un Konkurences padomes pārstāvēm *I.Š.* un *A.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc akciju sabiedrības „*/Nosaukums/*" (reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*) sūdzības par Konkurences padomes 2012.gada 3.janvāra lēmumu Nr.E02-1 (administratīvā pārkāpuma protokols RA Nr.60034).

Aprakstošā daļa

[1] Konkurences padomes Juridiskais departaments 2011.gada 14.decembrī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu RA Nr.60034 (turpmāk arī – protokols) par to, ka AS „*/Nosaukums/*" (turpmāk – sūdzības iesniedzēja) pārstāvis noraidīja Konkurences padomes amatpersonu lūgumu aicināt sniegt paskaidrojumus četras sūdzības iesniedzējas darbinieces – Preču grupu vadītājas. Protokolā konstatēts, ka par minēto pārkāpumu paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 175.^{6}pantā.

[2] Ar Konkurences padomes 2012.gada 3.janvāra lēmumu Nr.F02-1 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sūdzības iesniedzēja saukta pie administratīvās atbildības, tai uzlikts naudas sods Ls 5000. Pārsūdzētajā lēmumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Konkurences padomes amatpersonas prasība sūdzības iesniedzējai aicināt sniegt paskaidrojumus četras sūdzības iesniedzējas darbinieces atbilst Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 1. un 3.punkta „b" apakšpunktā noteiktajām tiesībām. Informācija jau iepriekš tika prasīta lietas ietvaros, sūdzības iesniedzējas apmeklējuma laikā pieprasījums tika izteikts atkārtoti.

[2.2] Konkurences padomes amatpersonas apmeklēja sūdzības iesniedzēju uz rakstveida izsniegtas pilnvaras pamata. Sūdzības iesniedzējai nebija pamata uzskatīt, ka Konkurences padomes amatpersonu lūgums sniegt paskaidrojumus ir ārpus noteiktā pilnvarojuma.

[2.3] Administratīvā pārkāpuma rezultātā nav nodarīts mantisks kaitējums. Tomēr, vērtējot pārkāpuma raksturu, konstatējams, ka sūdzības iesniedzējas nodarītais kaitējums ir būtisks. Sūdzības iesniedzējas rīcība traucēja Konkurences padomei iegūt informāciju un noskaidrot lietas apstākļus. Šīs rīcības rezultātā Konkurences padome būs spiesta patērēt daudz vairāk resursu, lai iegūtu to informāciju, kas būtu bijusi viegli un ātri noskaidrojama, uzdodot jautājumus sūdzības iesniedzējas darbiniecēm – Preču grupu vadītājām. Tādējādi sūdzības iesniedzēja ir kavējusi lietas izmeklēšanu, kā arī apgrūtinājusi Konkurences padomes funkciju izpildi – situācijas izvērtēšanu par iespējamā pārkāpuma esamību. Sūdzības iesniedzējas pārstāvis apzinājās savas bezdarbības prettiesisko raksturu un apzināti pieļāva kaitējuma iestāšanos.

Konkurences padomes amatpersonu apmeklējuma laikā sūdzības iesniedzējas pārstāvju uzvedība kopumā liecināja, ka tā nav vērsta uz sadarbību un ātrāku un efektīvāku objektīvas informācijas iegūšanu. Proti, Konkurences padomes amatpersonas apmeklējuma laikā lūdza sūdzības iesniedzējai nokopēt dokumentu, kurā ir atspoguļota sūdzības iesniedzējas struktūra ar konkrētiem darbiniekiem, tomēr sūdzības iesniedzējas pārstāvji nokopēja, nevis šo dokumentu, bet gan veica nesaskaņotas izmaiņas šajā shēmā.

[3] 2012.gada 16.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemta sūdzība par pārsūdzēto lēmumu. Sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pārsūdzētajā lēmumā nav analizēti un vērtēti sūdzības iesniedzējas papildinājumi, precizējumi un labojumi 2011.gada 14.decembra sarunu protokola saturā. Tāpat pārsūdzētajā lēmumā nav analizētas un vērtētas sūdzības iesniedzējas piezīmes pie administratīvā pārkāpuma protokola.

[3.2] Lietas materiālos nav faktu par to, ka Konkurences padomes amatpersonas būtu izvirzījušas sūdzības iesniedzējai kādas prasības par sūdzības iesniedzējas darbinieku aicināšanu un paskaidrojumu sniegšanu.

Konkurences padomes amatpersonas vien jautāja sūdzības iesniedzējas viedokli par iespēju aicināt darbiniekus paskaidrojumu sniegšanai. Sūdzības iesniedzēja savu viedokli izklāstīja. Tā kā sarunu protokolēja Konkurences padomes amatpersonas, tajā tika fiksēta informācijas, kas ir pretrunā faktiskajiem apstākļiem.

[3.3] Konkurences padome, nosakot sūdzības iesniedzējai sodu, ir ņēmusi vērā pārsūdzētā lēmuma 8.punktā norādītos argumentus, kuri neatbilst patiesībai un nav nodibināti ar atbilstošiem pierādījumiem, turklāt tie ir fragmentāri un tendenciozi novērtēti.

[3.4] Pieņemot pārsūdzēto lēmumu, Konkurences padome nav ievērojusi vispārējos tiesību principus, kas nostiprināti Administratīvā procesa likuma 4.panta pirmās daļas 1., 3., 4., 5., 6.punktā.

[4] 2012.gada 7.martā tiesā saņemts Konkurences padomes rakstveida paskaidrojums, kurā Konkurences padome norādījusi, ka sūdzību neatzīst un lūdz tiesu to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem, kas atspoguļoti šā sprieduma 2.punktā. Papildus paskaidrojumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Visi sūdzības iesniedzējas izdarītie labojumi un papildinājumi ir atspoguļoti pārsūdzētajā lēmumā, taču minētie labojumi nevis labo vai papildina Konkurences padomes amatpersonu piefiksēto, bet gan sniedz sūdzības iesniedzējas vēlamo viedokli, ignorējot to, kādi bija patiesie apstākļi, proti, kā patiesībā norisinājās darbības un sarunas.

[4.2] Nepamatots ir sūdzības iesniedzējas arguments, ka Konkurences padomes amatpersonas nevis lūdza pieaicināt darbiniekus paskaidrojumu sniegšanai, bet gan tikai noskaidroja sūdzības iesniedzējas viedokli par to.

Pirmkārt, jau no protokola izriet, ka Konkurences padomes amatpersonas tieši interesējās un apmeklējuma laikā vēlējās iegūt informāciju par atsevišķu preču grupu piegādātājiem un līdz ko sūdzības iesniedzēja uzrādīja struktūrvienību shēmu un tika konstatēts, ka tajā ir atsevišķi izveidota struktūrvienība „Preču grupu vadītāji", Konkurences padomes amatpersonas arī nekavējoties izteica aicinājumu izsaukt attiecīgos darbiniekus paskaidrojumu sniegšanai.

Otrkārt, kā tas fiksēts arī protokolā, pēc tā izpildes, šāds lūgums izteikts atkārtoti, precīzi norādot Konkurences padomes amatpersonas tiesības šādu lūgumu izteikt.

Treškārt, ja jau sūdzības iesniedzējas ieskatā tā bija tikai viedokļa noskaidrošana, tad nav loģiski izskaidrojams tas, ka konkrēto lūgumu sūdzības iesniedzējas pārstāvji noraida. Viedoklim var nepiekrist vai to atbalstīt, bet ne noraidīt. Noraida konkrētu lūgumu, kā tas bija arī šajā gadījumā.

[4.3] Nav saprotams, ko sūdzības iesniedzēja tieši domājusi, norādot, ka administratīvās lietas materiāli ir fragmentāri un tendenciozi novērtēti. Konkurences padomei nav saprotams, kādi tad sūdzības iesniedzējas ieskatā materiāli iztrūkst. Tas ir tikai sūdzības iesniedzējas subjektīvais viedoklis, ka pierādījumi ir novērtēti tendenciozi.

[4.4] Ja sūdzības iesniedzējas uzskata, ka Konkurences padome ir pārkāpusi vispārējos tiesību principus, tai bija pienākums norādīt, kādā veidā tas tieši ir izpaudies.

[5] Tiesas sēdē sūdzības iesniedzējas pārstāvis sūdzību uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata.

[6] Tiesas sēdē iestādes pārstāves sūdzību neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[7] Uzklausījusi lietas dalībniekus, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzējas sūdzība ir noraidāma un pārsūdzētais lēmums atstājams negrozīts.

[8] Saskaņā ar LAPK 289.^{6}panta septīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj, vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un vai ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, kā arī to, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina personas atbildību, un kāds sods personai par izdarīto pārkāpumu piemērojams.

[9] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.^{6}pantā ir paredzēta atbildība par Konkurences padomes lēmumu vai amatpersonu likumīgo prasību nepildīšanu.

Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 3.punkta „b" apakšpunkts paredz, ka Izpilddirekcija, Konkurences padomes vārdā veicot tirgus uzraudzību vai izmeklējot šā likuma vai Reklāmas likuma pārkāpumus, ir tiesīga ierasties pie jebkura tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības (arī bez iepriekšēja brīdinājuma). Apmeklējuma laikā Izpilddirekcijas amatpersonām ir tiesības pieprasīt un saņemt no tirgus dalībnieka darbiniekiem rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus.

Lietā nav strīda par minēto tiesību normu interpretāciju.

Sūdzībā un tiesas sēdē sūdzības iesniedzējas pārstāvis neapšaubīja, to, ka Konkurences padomei bija tiesības prasīt sūdzības iesniedzējai pieaicināt tās darbiniekus paskaidrojuma sniegšanai.

[10] Lietā ir strīds par lietas faktiskajiem apstākļiem, proti, par to, vai iestāde izteica prasību pieaicināt sūdzības iesniedzējas darbiniekus paskaidrojuma sniegšanai un vai sūdzības iesniedzēja atteicās no minēto prasību izpildes.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā, iestāde nav izvirzījusi nekādas prasības sūdzības iesniedzējai, līdz ar to sūdzības iesniedzēja arī nevarēja atteikties no iestādes izvirzīto prasību izpildes. Sūdzības iesniedzējas ieskatā lietā nav pierādījumu, ka iestāde izvirzīja sūdzības iesniedzējai prasību pieaicināt tās darbiniekus paskaidrojuma sniegšanai.

Savukārt iestāde uzskata, ka tā ir izteikusi prasību sūdzības iesniedzējai pieaicināt tās darbiniekus paskaidrojuma sniegšanai.

[11] Fakts, ka iestāde izvirzīja sūdzības iesniedzējai prasību pieaicināt tās darbiniekus paskaidrojuma sniegšanai, ir pierādīts ar 2011.gada 14.decembra administratīvā pārkāpuma protokolu RA Nr.600034 *(lietas 24.-26.lapa)*, 2011.gada 14.decembra izmeklēšanas darbību veikšanas protokolu *(lietas 32.lapa)* un sarunu protokolu *(lietas 44.lapa)*. No minētajiem pierādījumiem izriet, ka Konkurences padomes amatpersonas lūdza pieaicināt sniegt paskaidrojumus četras sūdzības iesniedzējas darbinieces – Preču grupu vadītājas, šos lūgumu

sūdzības iesniedzējas amatpersonas noraidīja, jo tas nav lietderīgi, amatpersonu rīcībā ir līgumi. Minētajos protokolos arī norādīts, ka iestāde atkārtoti norādīja, ka ir nepieciešams pieaicināt minētās darbinieces paskaidrojumu sniegšanai. Tiesa šiem pierādījumiem piešķir ticamību, tie nav savstarpēji pretrunīgi, arī sūdzības iesniedzējas pārstāvis nenoliedza, ka iestādes amatpersonas jautāja par preču grupu vadītāju pieaicināšanu paskaidrojumu sniegšanai. Tiesai nav pamata apšaubīt iestādes amatpersonu objektivitāti, arī sūdzības iesniedzēja nav norādījusi uz apstākļiem, kas liktu to apšaubīt.

Sūdzības iesniedzēja iesniedza piezīmes pie protokola par izmeklēšanas darbību veikšanu *(lietas 35.lapa)*. Sūdzības iesniedzējas pārstāvis norādīja, ka Konkurences padomes amatpersonas prasīja sūdzības iesniedzējas viedokli par to, vai ir iespējams aicināt personas paskaidrojumu sniegšanai. Līdzīgi secinājumi izriet arī no sūdzības iesniedzējas darbinieku un amatpersonu paskaidrojumiem, kurus tās sniegušas sūdzības iesniedzējas valdes priekšsēdētājam *(lietas 64.-67.lapa)*. Sūdzības iesniedzēja piezīmēs pie protokola norādīja, ka darbinieku pieaicināšana paskaidrojumu sniegšanai nav lietderīga un pašlaik nav iespējama. Tiesas ieskatā arī sūdzības iesniedzējas sniegtās piezīmes pie protokola apstiprina iestādes protokolos norādīto. Sūdzības iesniedzējas pārstāvis piezīmēs pie protokola pats ir norādījis, ka darbinieku pieaicināšana nav lietderīga un nav iespējama. Tiesas ieskatā sūdzības iesniedzējas rīcība liecina, ka sūdzības iesniedzēja ir apzinājusies iestādes uzdoto jautājumu būtību, nav vēlējusies prasības izpildīt. Sūdzības iesniedzējas norādes, ka tas nav bijis iestādes pieprasījums, bet tikai sūdzības iesniedzējas viedokļa noskaidrošana, ir sūdzības iesniedzējas vērtējums par faktiem, bet ne faktu atspoguļojums. Par iestādes vēlmi saņemt paskaidrojumus no sūdzības iesniedzējas darbiniekiem liecina arī kopējā sarunas attīstības gaita. No sarunu protokola izriet, ka iestāde vēlējās saņemt informāciju par sūdzības iesniedzējas piegādātājiem. Tā kā sūdzības iesniedzēja šo informāciju nespēja operatīvi nodrošināt, piedāvāja to apkopot divu mēnešu laikā, iestāde lūdza pieaicināt darbiniekus, kas nodarbojās uzņēmējsabiedrībā ar preču piegādi, lai tie šādu informāciju sniegtu nekavējoties *(lietas 43.-44.lapa)*. Sūdzības iesniedzējas pārstāvis norādīja, ka darbinieku atmiņa nevar atspoguļot objektīvu patiesību, līgumi atspoguļo pareizi piegādātājus, ar kuriem sūdzības iesniedzēja strādāja *(lietas 48.lapa)*.

Savukārt sūdzības iesniedzējas argumentam par to, ka prasība saņemt paskaidrojumus nebija norādīta Konkurences padomes vēstulēs par informācijas sniegšanu, nav nozīmes, jo apmeklējuma laikā amatpersonām ir tiesības pieprasīt un saņemt no tirgus dalībnieka darbiniekiem rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus.

Arī Senāts ir atzinis, ka Konkurences padomes biroja darbinieki nevar iepriekš zināt, vai tirgus dalībnieku rīcībā atrodas vai neatrodas neidentificēta informācija, kas var tikt atklāta tikai pārbaudes laikā, birojam īstenojot ar likumu noteiktās tiesības un privātpersonām - savus pienākumus *(sal. Senāta 2009.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr. A42426505 28.punkts)*.

[12] LAPK 32.pants paredz, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā

izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

LAPK 175.^{6}pants noteic, ka par konkurences padomes lēmumu vai amatpersonu likumīgo prasību nepildīšanu uzliek naudas sodu juridiskajām personām no piecdesmit līdz desmittūkstoš latiem. Sūdzības iesniedzējai ir uzlikts naudas sods Ls 5000, ievērojot sankcijā noteiktos ietvarus.

Iestādes lēmumā ir izvērsti argumentēts piemērotā soda samērīgums ar izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu (pārkāpuma rezultātā būtiski kavēta informācijas iegūšana lietas apstākļu noskaidrošanai). Saskaņā ar LAPK 289.^{13}panta trešo daļu tiesa pievienojas šiem argumentiem, izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams. Tiesa papildus norāda, ka pie administratīvās atbildības sauktā persona pārkāpumu neatzīst, tā pēc administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas nav izpildījusi iestādes prasību pieaicināt tās darbiniekus paskaidrojuma sniegšanai. Tiesa to vērtē, kā apzinātu izvairīšanos no informācijas sniegšanas iestādei. Tiesa nekonstatē atbildību mīkstinošu apstākļu pastāvēšanu šajā lietā. Ievērojot pie administratīvās atbildības sauktās personas vainas pakāpi un mantisko stāvokli (komercsabiedrība ar vairāku miljonu lielu gada neto apgrozījumu), tiesa uzskata, ka sūdzības iesniedzējai piemērotais naudas sods ir samērīgs un atbilstošs izdarītajam pārkāpumam, un soda mērķi nav iespējams panākt ar mīkstākas soda sankcijas piemērošanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Konkurences padomes 2012.gada 3.janvāra lēmumu Nr.E02-1 (administratīvā pārkāpuma protokols RA Nr.60034), bet akciju sabiedrības „*/Nosaukums/*" sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (*paraksts*) A.Zariņa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese A.Zariņa
Rīgā 2013.gada 18.martā